

Езиково и говорно развитие

0-3 месеца

- Реагира с оглеждане, поглед, движение на човешки глас
- Различава гласа на майка си и му реагира по специфичен начин
- Издава звуци подобни на /а/, /о/, /ъ/ (вокализация) и гърлени звуци в израз на спокойствие и задоволство
- Детето гука
- Реагира с плач на интонации, изразяващи недоволство, гняв, напрежение

4-6 месеца

- Различава и реагира на интонацията на говорещия с поглед, мимики
- Произнася звуци като /б/, /м/, /н/, /п/, /д/, /к/, /г/, /т/
- Ранен лепет

7-9 месеца

- Реагира при назоваването на определени, често ползвани в ежедневието предмети, както и на името си
- Реагира на фрази като „чао-чао“, „пляс-пляс“, „дай целувка“, „ку-ку“
- Лепет (ма-ма-ма, ба-ба-ба, та-та-та и др.)
- Подражава на жестове (маха с ръка за довиждане)

10-12 месеца

- При назоваване на познати предмети или лица ги търси с поглед
- При запитване „Къде е...?“ , посочва с жест
- Разбира и опитва да изпълнява прости инструкции като „пляс-пляс“, „дай целувка“, „ку-ку“, „вземи“, „виж“. Разбира „браво“, „не“, „недей“!
- Произнася думи от различни срички (ба-та, ма-да) и затворени срички от три звука (пам)
- Имитира казани от майката звукови междуметия (па-па, буу) или прости двусрични думи
- Опитва да изразява желания чрез жестове и звуци, напр. Ъ-ъ-ъ-ъ в комбинация с хватателен жест към обект

13-18 месеца

- Разбира значението на лица, части от тялото, обекти, играчки и др. от ежедневието си
- Разбира значението на глаголи, свързани с ежедневието му
- Разбира значението на прилагателни, наречия, местоимения
- Разбира значението на звукоподражателни междуметия бау-бау, ам-ам и др.
- Разбира и изпълнява прости инструкции – дай, донеси, виж, покажи и др.
- Разпознава и посочва назовани думи на картинка
- Бърбори 2 или 3 думи постоянно
- Назовава предмети от средата – двусрични думи – кола, бебе, бубу
- Употребява “там”, “това”, “ето”, “пак”, “още” и др.
- Имитира звуци на животни

19-24 месеца

- Разбира и посочва местоположение – на, в, при, над, под и др.
- Разпознава три части на тялото и ги назовава при запитване
- Отговаря с “Да” и “Не” спрямо ситуация и е придружено с правилно движение на главата
- Назовава близките си по име и по роднински показател – “дядо Гошо”, “леля Ани” и др.
- Съставя просто изречение от 2-3 думи – “ето го”, “дай (ми) го”, “искам мама”
- Владее до 50 думи – в края на периода

25-30 месеца

- Свързва себе си по-скоро с “мен” или понякога “аз”, отколкото по име
- Посочва назовани думи на картинка от различни категории – животни, превозни средства, форми и др.
- Разбира противоположности – голям-малък, нов-стар, лош-добър и др.
- Употребява прилагателни, за да опише признак или свойство
- Употребява местоимения по предназначение
- Умее да говори за минали скорошни събития
- Употребява единствено и множествено число при говор

31-36 месеца

- Разбира принадлежността на съществителни към категория – “дървото е растение”, “кучето е животно” и др.

- Разбира “където”, “защото”, “обаче” и ги използва
- Разбира пространствени отношения
- Разбира причинно-следствени изрази
- Разбира сравнителните степени по- и най-
- Назовава професии и абстрактни обекти
- Употребява “него”, “вас”, “тях”, “нея” и др.
- Употребява “как”, “защо”, “толкова” и др.
- Създава собствена дума, за да изрази нещо, което не знае как се нарича
- Владее между 50 и 300 думи в края на периода
- Речта е 2/3 разбираема за възрастния.

От 3 до 4г. в речта се появяват звуковете – /с/, /з/, /ц/, /ш/, /ж/, /ч/

От 4 до 6г. се появяват звуковете – /р/, /л/